

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 03/2011 van
26 januari 2011**

**Betreft: Aanvraag tot machtiging van het Agentschap voor Geografische Informatie
Vlaanderen (AGIV) om de mobile mapping beelden ter beschikking te stellen in het kader
van het programma Innovatief Aanbesteden.**

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

5. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

6. Gelet op Aanbeveling nr. 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer inzake Mobile Mapping.

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

7. Gelet op de aanvraag van AGIV, ontvangen op 11 januari 2011;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van het AGIV, ontvangen op 11 januari 2011;

9. Gelet op het verslag van de Voorzitter;

10. Beslist op 26 januari 2011, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

11. Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) werd opgericht bij het decreet van 7 mei 2004, als een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand (GRB-decreet) en in het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen (GDI-decreet). Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

12. Het mobile mapping beeldmateriaal werd oorspronkelijk verzameld in het kader van een project in opdracht van de Afdeling Beleid Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (Departement MOW). Dit project betrof het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, en werd uitgevoerd op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens.¹ Volgens dit artikel moeten "de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen". Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken is verantwoordelijk voor deze databank. In opdracht van het departement werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia. Cyclomedia blijft eigenaar van de gegevens, het AGIV en het Departement MOW heeft een eeuwigdurend gebruiksrecht.

13. Voor het opstellen van deze verkeersbordendatabank voor Vlaanderen werd om de 5 meter op alle Vlaamse wegen (gewestwegen en gemeentewegen) een 360°-foto gemaakt. Op basis van deze mobile mapping beelden werd een gedetailleerde online verkeersbordendatabank van heel Vlaanderen gemaakt. De verkeersbordendatabank helpt sluiptverkeer bannen, de snelheid van het verkeer beheersen en de verkeersveiligheid verder verbeteren. Met de databank krijgen de overheden immers een volledig overzicht van het hele verkeersbordenpark op het grondgebied waarvoor ze bevoegd zijn, in kaartvorm.

14. Voorliggende machtigingsaanvraag kadert in het programma Innovatief Aanbesteden. Gelet op de toenemende vraag naar digitaal beeldmateriaal (luchtopnamen, LIDAR, mobile mapping, ...) afkomstig van diverse sensoren en platformen, is voor het AGIV de ontwikkeling volgens een ketenbenadering van een geïntegreerd en modulair opgebouwd verwerkings- en distributiesysteem voor diverse digitale geografische beeldgegevens, als een kerncomponent van de Geografische Data Infrastructuur (GDI) voor Vlaanderen essentieel voor de aanmaak, archivering, bijhouding en het gebruik van geografische gegevensbronnen.

15. Een sensorgenerieke 'beeldverwerkingsketen GDI-Vlaanderen' wordt ontwikkeld met als focus:

a) het automatisch beheren en archiveren van brondata (ruw beeldmateriaal),

¹ B.S. 10 juni 2008.

b) het automatisch verwerken van deze brondata om de aanmaak en de bijhouding van geografische gegevens (bv. Grootschalig Referentie Bestand (GRB), transportnetwerken,) te katalyseren, en

c) het ontsluiten van deze geografische (bron)gegevens via geografische diensten.

Hiervoor dient specifieke hard- en software te worden geconfigureerd en ontwikkeld binnen een beveiligde omgeving.

16. Met de voorliggende machtigingsaanvraag wil het AGIV in het kader van het programma Innovatief Aanbesteden zich richten tot partijen (onderzoeksinstituten, bedrijven, ...) die een bijdrage kunnen leveren aan de realisatie van generische oplossingen voor volgende opeenvolgende ontwikkelingsluiken binnen de beeldverwerkingsketen met focus op mobile mapping beelden en deze beelden ter beschikking stellen voor:

a) on-the-fly verwerken van mobile mapping-beelden vanuit het centraal beheerd archief van de beeldverwerkingsketen;

b) blurren: ontwikkeling van een algoritme voor het on-the-fly onherkenbaar maken van persoonsgegevens als mensen, kentekens en huisnummers op mobile mapping beelden;

c) automatische extractie: automatische aanmaak en bijhouding van GRB entiteiten via beeldmateriaal door integratie van innovatieve extractie algoritmes.

d) toevoegen van gevel details en reliëf aan het 2.5D GRB model op basis van de mobile mapping beelden vanuit het centraal beheerd archief.

III. MEDEDELING VAN PERSOONSGEGEVENS

17. De aanvraag heeft betrekking op het ter beschikking stellen van beelden mobile mapping. De mobile mapping beelden werden verzameld op de openbare weg in Vlaanderen en zijn gericht op het capteren van wegwijzers, verkeerslichten, toeristische borden, e.d. Aan deze beelden wordt een geografische referentie gekoppeld, zodat de beelden van een bepaalde plaats kunnen worden opgezocht via lokalisering op de kaart. Op een aantal van deze beelden komen toevallige voorbijgangers voor, huizen met eventueel een zichtbaar huisnummer of auto's met een leesbare nummerplaat. In casu betreft het aldus een latere verwerking van gegevens die in bepaalde gevallen informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden².

18. Het AGIV zal enkel de mobile mapping beelden van een beperkt grondgebied ter beschikking stellen aan de inschrijvende partijen.

² Bepaalde mobile mapping beelden kunnen een gevoelig karakter hebben, zoals de ingang van een dokterspraktijk of een gevangenis. Zie Aanbeveling 05/2010 van 15 december 2010 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

19. De persoonsgegevens op de mobile mapping beelden worden niet 'geblurd', omdat het volledig blurren van alle persoonsgegevens in de praktijk quasi onmogelijk is, een zeer hoge kost met zich meebrengt en daarnaast ook het gebruik van de mobile mapping beelden door de bepaalde gebruikers voor een aantal wettelijke en reglementaire taken zeer zou bemoeilijken of onmogelijk zou maken. Bovendien worden de gegevens enkel binnen een beveiligd circuit uitgewisseld. De gebruikers worden er ook op gewezen dat zij bepaalde persoonsgegevens of gevoelige gegevens moeten melden aan het AGIV, zodat deze gegevens wel worden geblurd of verwijderd. Wanneer een afdruk zou worden gemaakt van de beelden, vb. om toe te voegen aan een dossier, moeten de betrokken instanties zorgen dat de persoonsgegevens worden 'geblurd' of verwijderd.

IV. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

20. De gegevens waarvoor in casu de mededeling wordt gevraagd moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP.

21. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

22. Op 18 juli 2003 kondigde de Vlaamse Regering het Kaderdecreet bestuurlijk beleid af ter hervorming van de Vlaamse administratie (Beter Bestuurlijk Beleid of kortweg BBB). In het kader van deze hervormingsoperatie werd het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen – afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij – bij decreet van 7 mei 2004 hervormd tot het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV), een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Regeringsbeleid (DAR). Als rechtsopvolger neemt het AGIV alle opdrachten over van het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen, zoals ingeschreven in het GDI-decreet en het GRB-decreet. Het AGIV heeft als missie om een optimaal gebruik mogelijk te maken van geografische informatie in Vlaanderen.

23. Het AGIV is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

24. De VCT is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

25. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Zoals onder randnummer 18 omschreven zijn de geografische gegevens in bepaalde gevallen persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden. De VTC onderzoek hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

26. Het mobile mapping beeldmateriaal werd verzameld in het kader van een project in opdracht van het Departement MOW. Dit project betrof het opstellen van een verkeersbordendatabank voor Vlaanderen, en werd uitgevoerd op basis van artikel 11 van het decreet van 16 mei 2008 betreffende de aanvullende reglementen op het wegverkeer en de plaatsing en bekostiging van de verkeerstekens.⁴ Volgens dit artikel moeten *"de aanvullende reglementen en de locaties van de verkeersborden worden opgenomen in een gegevensbank die beheerd wordt door de overheidsdienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen"*. In opdracht van het Departement MOW werd het beeldmateriaal verzameld door het Nederlandse bedrijf Cyclomedia.

27. De mobile mapping beelden werden verzameld op de openbare weg in Vlaanderen en zijn gericht op het capteren van wegwijzers, verkeerslichten, toeristische borden, e.d. Aan deze beelden wordt een geografische referentie gekoppeld, zodat de beelden van een bepaalde plaats kunnen worden opgezocht via lokalisering op de kaart. Via een samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten en het Vlaamse Gewest (Departement MOW) zullen de gegevens in de verkeersbordendatabank actueel worden gehouden. De verkeersbordendatabank zelf bevat

⁴ B.S. 10 juni 2008.

geen mobile mapping beelden, maar voor de controle van de verkeersborden op hun grondgebied krijgen de gemeenten toegang tot de mobile mapping beelden.

28. De rol van het AGIV binnen het mobile mapping project bestaat uit de controle (geometrie, volledigheid, ...) van het beeldmateriaal en de beschikbaarstelling van de mobile mapping beelden. Er zal slechts een beperkt grondgebied ter beschikking worden gesteld aan de inschrijvende partijen.

29. In het contract met het bedrijf Cyclomedia, dat eigenaar blijft van het mobile mapping beeldmateriaal, werd overeengekomen dat het AGIV een gebruiksrecht heeft op het beeldmateriaal.

Verenigbaar doeleinde:

30. Aangaande de vereiste van verenigbaarheid met het oorspronkelijk doeleinde, wijst de VTC erop dat de geplande verwerkingen, met name het ter beschikking stellen van de mobile mapping beelden aan de inschrijvende partijen, bestaan uit latere verwerkingen van gegevens die oorspronkelijk voor andere doeleinden werden verwerkt. De rechtmatigheid van deze latere verwerkingen is aldus afhankelijk van hun verenigbaarheid met de oorspronkelijke verwerking.

31. Overeenkomstig artikel 4, §2, WVP, mogen persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

32. In het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschap "Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen" heeft het AGIV onder meer de bevoegdheid tot "de uitbouw van een geografische data-infrastructuur voor Vlaanderen"⁵ en "proefprojecten opzetten gericht op de aanmaak, het beheer, het bijhouden, het ontsluiten en het gebruik van geografische informatie"⁶.

33. Deze bevoegheden worden concreet uitgewerkt in het ontwerp beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en het AGIV⁷. In de ontwerpbeheersovereenkomst 2011-2015 wordt de visie als volgt opgenomen:

- Het AGIV is hét kruispunt binnen de Vlaamse Geografische Data Infrastructuur.
- Het AGIV is dé overheidspartner voor het realiseren van integreerbare oplossingen voor het efficiënt gebruik van geografische informatie door overheid, bedrijven en organisaties en burgers.
- Het AGIV stuurt het Vlaams toegepast geo-innovatiebeleid en past de resultaten toe.
- Het AGIV is een betrouwbare, resultaatgerichte organisatie, gericht op samenwerking.

⁵ Art. 5, 3°, decreet van 7 mei 2004.

⁶ Art. 5, 11°, decreet van 7 mei 2004.

⁷ goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 8 oktober 2010 en ingediend bij het Vlaamse Parlement.

34. Voornamelijk het sturen van het Vlaams toegepast geo-innovatiebeleid en het toepassen van de resultaten ervan zijn binnen deze machtingsaanvraag relevant en dit wordt in de beheersovereenkomst vertaald in de strategische doelstelling niveau 1 inzake 'het verbeteren van de coördinatie van de uitvoering van het geo-innovatiebeleid'. De strategische doelstellingen niveau 1 worden geconcretiseerd in strategische en operationele organisatiedoelstellingen en strategische projecten. Binnen deze machtingsaanvraag zijn voornamelijk de strategische en operationele organisatiedoelstelling 4 en 4.3 belangrijk, namelijk:

- SOD 4: Uitbreiden van de mogelijkheden en het bereik van geo-innovatie in Vlaanderen
- OOD 4.3: Binnen de 2 jaar na goedkeuring van het masterplan "innovatief aanbesteden" van het AGIV door IWT zal het AGIV in samenwerking met het IWT minstens 2 proefprojecten waarbij de principes van innovatief aanbesteden worden toegepast, realiseren.

35. De VTC is van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden in randnummer 32-34 welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinden in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP zijn.

36. In voorliggende machtingsaanvraag vindt de geplande gegevensuitwisseling plaats met het oog op wetenschappelijk onderzoek. Een dergelijke verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden is niet onverenigbaar indien zij gebeurt volgens de in het KB van 13 februari 2001 vastgestelde voorwaarden.⁸

37. Voornoemd besluit werkt met een cascade-systeem. In de mate van het mogelijke moet met name gewerkt worden met anonieme gegevens⁹. Indien dit onmogelijk blijkt, dient gewerkt te worden met gecodeerde gegevens¹⁰. Als tenslotte dit ook niet lukt, dient men over te stappen naar niet-gecodeerde gegevens¹¹.

38. Het AGIV motiveert dat de doeleinden van het betreffende onderzoek slechts kunnen worden bereikt indien gebruik gemaakt wordt van de niet-gecodeerde gegevens. Net om de problematiek van de aanwezigheid van persoonsgegevens op de mobile mapping beelden op te lossen wordt er o.a. gezocht naar technieken om deze persoonsgegevens bij het opvragen van de mobile mapping beelden 'on-the-fly' onherkenbaar te maken. Aangezien dergelijke ontwikkelingen nog niet operationeel zijn, werd een oproep innovatief aanbesteden in het kader van het

⁸ Het Verslag aan de Koning bij het KB van 13 februari 2001 omschrijft een verenigbaar doeleinde als "een doeleinde dat de betrokken persoon kan voorzien of dat op grond van een wetsbepaling als verenigbaar kan worden beschouwd. Er bestaan dan ook drie gevallen waarin verwerkingen voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden plaatsvinden:

- ofwel worden de persoonsgegevens oorspronkelijk voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden verzameld. In dat geval gaat het niet om een latere verwerking en is hoofdstuk II van dit besluit niet van toepassing; verwerkingen van die gegevens zijn onderworpen aan de gewone regeling betreffende verwerkingen van persoonsgegevens;
- ofwel worden de persoonsgegevens oorspronkelijk verzameld voor een doeleinde dat niet van historische, statistische of wetenschappelijke aard is en later hergebruikt voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden die op zich verenigbaar zijn met die oorspronkelijke doeleinden. In dat geval is hoofdstuk II niet van toepassing;
- ofwel worden de persoonsgegevens oorspronkelijk verzameld voor een doeleinde dat niet van historische, statistische of wetenschappelijke aard is en later hergebruikt voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden die alleen met de oorspronkelijke doeleinden verenigbaar zijn indien de voorwaarden gesteld in hoofdstuk II in acht worden genomen."

⁹ Anonieme gegevens: "gegevens die niet met een geïdentificeerd of identificeerbaar persoon in verband kunnen worden gebracht en derhalve geen persoonsgegevens zijn" (artikel 1, 5°, KB van 13 februari 2001).

¹⁰ Gecodeerde persoonsgegevens: "persoonsgegevens die slechts door middel van een code in verband kunnen worden gebracht met een geïdentificeerd of identificeerbaar persoon" (artikel 1, 3°, KB van 13 februari 2001).

¹¹ Niet-gecodeerde gegevens: "andere dan gecodeerde persoonsgegevens" (artikel 1, 4°, KB van 13 februari 2001).

project mobile mapping gelanceerd. Het blurren op de hele databank (niet 'on-the-fly') is niet wenselijk omwille van kostprijs, tijdsduur van ganse proces op dergelijk grote databank, uitwisseling van aantal relevante informatie (vb. huisnummers) voor aantal taken. Momenteel wordt er nog geen dergelijk onderzoek gedaan op de bestaande beelden.

39. In casu is noch voor het oorspronkelijk doeleinde, noch het voor het uitvoeren van de doeleinden, vermeld in randnummer 32-34, de bedoeling om persoonsgegevens te verwerken. De persoonsgegevens werden accidenteel verwerkt. Bij het maken van de beelden zijn personen, voertuigen en andere mogelijk privacygevoelige elementen bij toeval meegenomen. Het is niet de bedoeling van het uitbesteden van het onderzoek in casu om technieken te ontwikkelen waardoor de persoonsgegevens onherkenbaar worden gemaakt.

40. De VTC benadrukt dat ook al is het niet de bedoeling om persoonsgegevens te verwerken, toch rekening moet worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punten B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

41. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

42. De mobile mapping beelden zijn 360° beeldopnamen, genomen op het grondgebied van Vlaanderen. De partijen die geselecteerd worden op het onderzoek uit te voeren, krijgen enkel toegang tot een de beelden van een beperkt grondgebied. De 360°-foto's hebben na verwerking, door onder meer gebruik te maken van GPS-correcties, volgende eigenschappen:

- 360° beeldhoek met hoge resolutie (0,075° per pixel), overeenkomend met 13 mm op 10 m afstand;
- hoge kwaliteit (naadloos, parallaxvrij, exact gecorrigeerd voor scheefstand);
- hoge nauwkeurigheid van de georeferentie (positie 0,1 m, oriëntering 0,1°);
- goed gedefinieerde, bekende beeldgeometrie;
- beschikbaarheid van metadata;
- resolutie en kleurdiepte.

43. Per panoramische foto worden volgende gegevens (metadata) opgeslagen:

- ⇒ fotoID: uniek identificatiegegeven van de foto
- ⇒ x en y-coördinaten (Lambert 72)
- ⇒ z-waarden (TAW + hoogte camera t.o.v. grondvlak)

- ⇒ Heading en deviation (correcties op horizontale en verticale posities van foto)
- ⇒ Recorddate (datum + uur opname)

Deze beeldinformatie kan per foto worden opgevraagd (met uitzondering van heading en deviation). Informatie in verband met het tijdstip van de opname is waardevolle informatie voor bijv. stedelijke diensten. Ook de juiste positiebepaling van de foto is noodzakelijk voor de juiste lokalisatie van de foto en nauwkeurige metingen.

44. Het initiatief van het AGIV om een project op te zetten voor het uitbesteden van onderzoek naar technieken om persoonsgegevens bij het opvragen van de mobile mapping beelden onherkenbaar te maken, kan alleen maar aangemoedigd worden. Hiervoor werd door het AGIV eveneens een machtigingsaanvraag bij de VTC ingediend.

45. Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 32-34.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

46. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

47. De voorliggende aanvraag voorziet een bewaartermijn van maximaal 1 jaar, de termijn die voorzien is voor het uitvoeren van het proefproject.

48. De VTC gaat akkoord met deze bewaartermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

49. De gebruikers, de partijen die geselecteerd worden om het onderzoek uit te voeren, krijgen toegang tot de beelden van een bepaald grondgebied en zullen de beelden kunnen opvragen voor de ontwikkeling van tools. De frequentie is afhankelijk van de tools en de evolutie van de ontwikkelingen gedurende de periode van het onderzoek.

50. De machtiging wordt gevraagd voor een periode van 1 jaar, de looptijd van het project.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

De mobile mapping beelden worden enkel ter beschikking gesteld van de partijen die geselecteerd worden om het onderzoek uit te voeren en voor hun bijdrage tot de realisatie van generische oplossingen omtrent de in randnummer 16 vermelde ontwikkelingsluiken binnen de beeldverwerkingsketen.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

51. De VTC herinnert eraan dat een eerlijke en rechtmatige verwerking van gegevens¹² een verwerking is die verloopt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking is de informatieplicht aan de burger, vermeld in artikel 9, §2, WVP.

52. Het AGIV verduidelijkt dat bij de oorspronkelijke verwerking van de persoonsgegevens (opname van de 360°-foto's) door de Vlaamse overheid informatie aan de burgers werd verstrekt via verschillende kanalen, zoals kranten, huis-aan-huisbladen, diverse websites (gemeenten, Vlaamse overheid), persmededelingen en nieuwsitems van het AGIV.

53. Het AGIV verbindt er zich toe om op zijn eigen website en via andere wegen (persmededelingen, nieuwsitems) informatie aan de burger te verstrekken over de aarde van de gegevens, de doeleinden waarvoor ze werden verzameld en de doeleinden waarvoor ze ter beschikking worden gesteld van de gebruikers, en de deelnemers aan GDI-Vlaanderen aan te sporen om de burgers op te hoogte te brengen van het gebruik dat zij maken van de mobile mapping beelden.

54. Transparantie wordt niet uitsluitend gewaarborgd door de informatieplicht. Aangezien de betrokkene op basis van artikel 10 WVP steeds het recht heeft om informatie te krijgen van de verantwoordelijke voor de verwerking over het feit of al dan niet gegevens over hem verwerkt worden en de inhoud en draagwijdte van die verwerking, kan iedere burger een verzoek richten aan het AGIV met de vraag welke persoonsgegevens over hem worden verwerkt. De VTC vindt het van belang dat wordt voorzien in een klachtenprocedure.

55. Aangezien het AGIV echter geen systematisch overzicht heeft van de mobile mapping beelden waarop persoonsgegevens voorkomen, kan het agentschap niet onmiddellijk op dergelijke vragen antwoord geven. Het AGIV motiveert dat het een disproportionele inspanningen zou vragen om alle mobile mapping beelden na te gaan op persoonsgegevens van de betrokkene die het verzoek heeft ingediend. Wel voorziet het AGIV via de website de mogelijkheid om melding te maken indien de gebruiker op de gegevens een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer vaststelt. Het betreffende beeld zal vervolgens niet meer opvraagbaar zijn.

56. De VTC neemt kennis van de aangifte die het AGIV heeft gedaan bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, met als doeleinde 'het toegankelijk stellen van de mobile mapping beelden voor inventarisatie en diverse toepassingsmogelijkheden'.

¹² Artikel 4, §1, 1°, WVP.

57. De VTC kan akkoord gaan met de inspanningen van het AGIV tot transparantie.

B.4. BEVEILIGING

58. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

59. Het AGIV wenst bij het ter beschikking stellen van het mobile mapping beeldmateriaal de volgende gebruiksvoorwaarden op te leggen aan de gebruikers, nl. de partijen die worden geselecteerd het onderzoek uit te voeren:

1. Gerechtigde gebruikers mogen de geleverde informatie enkel gebruiken voor het uitvoeren van de opdracht zijnde taken in het kader van het woonbeleid, woonkwaliteitscontrole en woonpremies.
2. De gebruiker kan de gegevens enkel ter beschikking stellen van aannemers die in zijn opdracht (een deel van) deze taak uitvoeren.
3. Behoudens voor aannemers en ter uitvoering van zijn verplichtingen onder het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur tot het verlenen van inzage, kan de gebruiker de gegevens niet ter beschikking stellen aan niet-gebruikers. Bij het verlenen van inzage in of het afdrukken van de gegevens in het kader van openbaarheid van bestuur, worden alle persoonsgegevens (inclusief andere privacygevoelige informatie) onherkenbaar gemaakt.
4. De gebruiker en zijn aannemer(s) dienen steeds de gegevens te behandelen in overeenstemming met de bepalingen van de Wet van 8 december 1992 op de verwerking van persoonsgegevens. In dit kader wijzen we specifiek op artikel 16 van de privacywet, waarbij we de aannemer als verwerker in opdracht van de gebruiker kunnen beschouwen.
5. Indien de gebruiker op de gegevens een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer -in casu bepaalde privacygevoelige of compromitterende informatie- vaststelt, stelt hij het AGIV hiervan zo snel mogelijk op de hoogte. Het AGIV zal dan de nodige stappen ondernemen om het beeld te verwijderen.
6. De gebruiker dient de burgers op een gepaste wijze informatie te verschaffen over de wijze van gebruik van de gegevens (indien de burger hierom vraagt).
7. De gebruiker mag de gegevens niet hergebruiken of ter beschikking stellen voor hergebruik zoals omschreven in het decreet van 27 april 2007 betreffende het hergebruik van overheidsinformatie.
8. De gebruiker blijft in alle gevallen verantwoordelijk voor het gebruik van de gegevens.
9. Bij niet-naleving van de gebruiksvoorwaarden is het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen gerechtigd om de toegang aan de gebruiker te ontzeggen.

10. De gegevens blijven het eigendom van Cyclomedia en de gebruiker heeft niet het recht om de gegevens aan te wenden voor commerciële doeleinden.
11. Bij niet-naleving van de gebruiksvoorwaarden is het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen gerechtigd om de toegang aan de gebruiker te ontzeggen.
12. De gebruiker dient bij elk gebruik van de gegevens een bronvermelding op te nemen, met verwijzing naar Cyclomedia, AGIV en MOW (abMV), en het tijdstip van de opname.
13. Het is verboden om (te proberen) om de mobile mapping beelden lokaal op te slaan (caching). De beelden *moeten steeds opgevraagd worden via de voorziene kanalen.*"

60. De VTC suggereert om in punt 5 van de gebruiksvoorwaarden de woorden "privacygevoelige of compromitterende informatie" te vervangen door de woorden "persoonsgegevens of gevoelige gegevens". Deze begrippen worden gehanteerd door de WVP.¹³

61. De VTC suggereert om punt 6 van de gebruiksvoorwaarden als volgt aan te vullen: "en dient de voorwaarden van artikel 10 van de privacywet te respecteren".

62. Op technisch vlak zorgt het AGIV, samen met Cyclomedia, voor de gepaste veiligheidsmaatregelen zoals netwerkbeveiliging; back-up systemen; logische beveiliging van de toegang; logging, opsporing en analyse van de toegang; authenticatiesystemen. Daarnaast is ook een vertrouwelijkheidsverklaring van de werknemers voorzien en een lijst opgemaakt van de personen die toegang hebben tot de mobile mapping beelden.

63. Aangezien de mobile mapping beelden op dit moment op de servers van Cyclomedia worden bewaard, wordt ook in de nodige beveiliging bij Cyclomedia voorzien. Het AGIV is de mogelijkheden aan het onderzoeken om in de toekomst het beeldmateriaal op een eigen server te bewaren, zodat de beveiliging volledig in eigen beheer is. De beelden worden enkel via services/internet vanuit dit centrale archief ter beschikking gesteld en worden niet fysisch doorgegeven. Decentrale kopies van de beelden zou vragen tot verwijdering of blurring van bepaalde beelden bemoeilijken of er zou niet te garanderen zijn dat deze verwijdering op alle bronnen effectief plaats vindt.

64. Het opvragen van de mobile mapping beelden wordt momenteel centraal gelogd, het is namelijk mogelijk om na te gaan wie wanneer welke foto heeft bekeken. Dergelijke logging werd geadviseerd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Opvragingen zijn mogelijk:

- per account (bijv. gemeente X, politiezone Y);
- per tijdsperiode (dag/week).

¹³ "Persoonsgegevens": art. 1, §1, WVP; "gevoelige gegevens": in het kader van de bescherming van het privéleven zijn gevoelige gegevens deze vermeld in de artikelen 6, 7 en 8 WVP.

Volgende informatie kan worden opgevraagd:

- datum, uur van het raadplegen van de foto;
- account (= bijv. gemeente, politiezone,...);
- gebruiker (= natuurlijk persoon);
- foto-ID van de foto die werd geraadpleegd.

Aangezien er geen eenduidige band is tussen de betreffende burger en zijn dossier, is er geen 'klassieke' logging mogelijk, nl. een burger kan niet nagaan wie zijn dossier heeft geconsulteerd.

Wel is een logging mogelijk om na te gaan:

- wie op welk ogenblik toegang heeft tot welke mobile mapping beelden (locatie);
- welk mobile mapping beeld (locatie) op welk ogenblik door wie werd opgevraagd.

Zo kan worden opgevraagd wie een bepaalde locatie consulteerde, bijv. om na te gaan of bepaalde diensten geen onrechtmatig gebruik maken van de beelden.

65. Het AGIV was voor BBB een afdeling van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM). Het AGIV wordt sinds haar verzelfstandiging nog verder voor haar MOD-diensten (incl. ICT) ondersteund door de VLM en maakt gebruik van het rekencentrum van de VLM (beheer serverpark, netwerkinfrastructuur). De VLM voert een eigen geformaliseerd informatiebeveiligingsbeleid. Gelet op de verzelfstandiging en de specifieke opdrachten van het AGIV is beslist om een eigen ICT-beveiligingsbeleid op te stellen voor heel de organisatie (mede als gevolg van haar decretale opdracht inzake het Centraal Referentieadressenbestand die begin volgend jaar zal starten na de inwerkingstelling van het CRAB-decreet), waarin de veiligheidsmaatregelen voor de toegang tot mobile mapping beelden zullen worden opgenomen en gekaderd.

66. Het AGIV heeft in december 2010 een informatieveiligheidsconsulent aangesteld. Deze persoon voldoet aan de vereisten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

67. Een veiligheidsplan werd door de informatieveiligheidsconsulent opgemaakt.

V. BESLUIT

68. De VTC machtigt het AGIV de mobile mapping beelden ter beschikking te stellen voor de doeleinden, vermeld in randnummers 32-34, voor een periode van 1 jaar en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere